

Universitatea Tehnică din Moldova

**ASPECTE DE INTEGRARE
A OBIECTELOR DE AFACERI CU
CARACTER SOCIAL ÎN ÎNTREPRINDEREA
ECONOMICĂ**

Student:

Diana Vangheli

Conducător:

conf. univ., dr. Angela Ghelbet

Chișinău - 2020

REZUMAT

Tema tezei: **ASPECTE DE INTEGRARE A OBIECTELOR DE AFACERI CU CARACTER SOCIAL ÎN ÎNTREPRINDEREA ECONOMICĂ**

Structura tezei: introducere, trei capitole, structurate în 69 pagini, concluzii, bibliografii din 67 surse, 8 anexe, 25 figuri și 11 tabele.

Cuvinte cheie: gastrostomă, îmbrăcăminte funcțională, copii cu nevoi speciale, calitatea vieții, industria textilelor.

Scopul tezei: constă în creșterea calității vieții prin asigurarea unui confort senzorial și psihoemoțional corespunzător, precum și facilitarea socializării.

Obiectivele tezei:

- Analiza particularităților estetice, constructive și tehnologice necesare în produsele de îmbrăcăminte destinate pentru copiii cu gastrostomă.
- Stabilirea funcțiilor particulare și cerințelor specifice impuse produselor de îmbrăcăminte pentru copiii cu gastrostomă.
- Analiza și selectarea materialelor textile.
- Elaborarea modelelor propuneri și a elementelor funcțional-construcative adaptate.

Noutatea și originalitatea tezei: constă în elaborarea unui business plan ce include elaborarea unor produse de îmbrăcăminte funcțională adaptată copiilor mici și preșcolariilor cu gastrostomă. Aceste sisteme conțin produse adaptate necesităților și se particularizează prin amplasarea orificiului pentru tub în zone impuse care sunt acoperite cu diferite elemente constructive-funcționale. Deasemenea produsele de îmbrăcăminte sunt prevăzute cu mai multe sisteme de închidere suplimentare pe linia umărului sau pe linia de simetrie a spatelui pentru facilitarea îmbrăcării-dezbrăcării produsului. Elementele constructiv-funcționale care acoperă orificiul pentru tub sunt asamblate definitiv cu produsul sau asamblate cu copci sau bandă Velcro, acestea pot fi elemente suplimentare, volane, buzunare – imitație de repere aplicate.

Semnificația teoretică a tezei: pune în valoare metodologia de îmbunătățire a calității vieții copiilor cu nevoi speciale și prezintă oportunități pentru dezvoltarea afacerii.

SUMMARY

Thesis topic: **ASPECTS OF INTEGRATION OF BUSINESS OBJECTS OF SOCIAL CHARACTER IN THE ECONOMIC ENTERPRISE**

The structure of the thesis: introduction, 3 chapters, structured on 69 pages, contains conclusions, bibliographies from 67 sources, 8 annexes, 25 figures and 11 tables.

Keywords: gastrostomy, functional clothing, children with special needs, quality of life, textile industry.

The purpose of the thesis is to increase the quality of life by providing appropriate sensory and psycho-emotional comfort, as well as facilitating socialization.

Objectives of the thesis:

- Analysis of the aesthetic, constructive and technological particularities needed in clothing products intended for children with gastrostomy.
- Establish the particular functions and specific requirements imposed on clothing products for children with gastrostomy.
- Analysis and selection of textile materials.
- Elaboration of the proposal models and the adapted functional-constructive elements.

Novelty and originality of the thesis: consists in the elaboration of a business plan that includes the elaboration of functional clothing products adapted for young and pre-school children with gastrostomy. These systems contain products adapted to the needs and are customized by the placement of the tube hole in imposed areas that are covered with different constructive-functional elements. Also, the garment products are provided with several additional locking systems on the shoulder line or on the symmetry line of the back to facilitate the dressing-undressing of the product. The constructive-functional elements that cover the orifice for the tube are permanently assembled with the product or assembled with caps or Velcro tape, these can be additional elements, flywheels, pockets - imitation of landmarks applied.

Theoretical significance of the thesis: highlights the methodology of improving the quality of life of children with special needs and presenting an opportunity for business development.

CUPRINS

REZUMAT.....	5
INTRODUCERE.....	8
1. CERCETAREA ÎMBRĂCĂMINTEI FUNCȚIONALE PENTRU COPII CU GASTROSTOMĂ.....	11
1.1. Nivelul actual al cunoașterii temei propuse, pe plan național și internațional.....	11
1.2. Modele propuneri de îmbrăcăminte funcțională pentru copiii cu gastrostomă.....	24
2. CONCEPT DE PLANIFICARE ÎN AFACERI.....	28
2.1. Industria – textilelor.....	28
2.2. Industria ușoară în Republica Moldova.....	31
2.3. Planificarea managerială. Concept de planificare managerială	37
3. BUSINESS MODELUL AFACERII.....	49
3.1. Descrierea afacerii.....	50
3.2. Descrierea proiectului investițional.....	51
3.3. Descrierea necesităților în servicii de dezvoltare a afacerii.....	61
CONCLUZII	63
BIBLIOGRAFIE.....	65
ANEXE.....	69

INTRODUCERE

O afacere, cunoscută și sub denumirea de business sau firmă, reprezintă o organizație care se ocupă cu comerțul de bunuri sau servicii către consumător. Afacerile predomină în țările cu economie pe piață, majoritatea dintre ele fiind deținute în formă de proprietate privată. La fel afacerile pot fi non-profit sau în proprietatea statului. Afacerea deținută de mai mulți indivizi se mai numește companie. Oamenii care inițiază sau dezvoltă o afacere sunt numiți antreprenori sau oameni de afaceri [31].

Activitatea de antreprenariat este o activitate independentă desfășurată de propriul risc și orientată spre obținerea sistematică a profitului ca urmare a utilizării bunurilor, vinderii mărfurilor, executării lucrărilor sau prestării serviciilor de către persoanele înregistrate oficial în această calitate în modul stabilit de lege [32].

Antreprenariatul social reprezintă activitatea continuă de fabricare a producției, executare a lucrărilor sau prestarea serviciilor în scopul serviciilor în scopul obținerii de venituri pentru a fi pentru a fi utilizate în scopuri sociale, inclusiv pentru prestarea serviciilor sociale.

Scopul antreprenariatului social este soluționarea unor probleme sociale și creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupelor defavorizate.

Antreprenariatul social are următoarele obiective:

- Producerea de bunuri sau prestarea servicii care contribuie la bunăstarea comunității sau a membrilor acesteia.
- Promovarea, cu prioritate, a unor activități care pot genera sau asigura locuri de muncă pentru încadrarea persoanelor aparținând grupelor defavorizate.
- Dezvoltarea unor programe eficiente de formare dedicate persoanelor din grupurile defavorizate.
- Dezvoltarea serviciilor sociale pentru creșterea capacității de inserție pe piața muncii a persoanelor din grupuri speciale.
- Implicarea indivizilor în dezvoltarea durabilă a comunității locale.
- Dezvoltarea unei societăți incluzive și a responsabilității sociale.
- Permutarea accentului de pe asistența socială pe promovarea practicilor de incluziune socială, transformând astfel persoanele speciale din consumători de resurse în generatori de valoare.

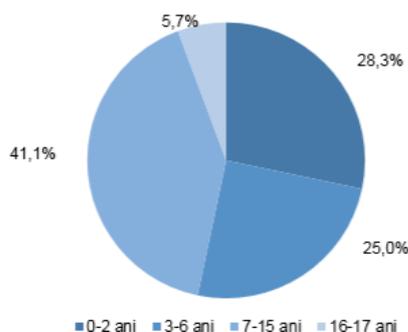
Principiile antreprenoriatului social:

- Prioritatea acordată persoanelor cu nevoi speciale și obiectivelor sociale față de obținerea de profit.
- Analiza interesului general, interesele unor colectivități sau unor interese personale nepatrimoniale.
- Gruparea liberă și deschisă în formele de organizare.
- Control democratic asupra activităților exercitat de membrii întreprinderii.
- Drept egal de vot al membrilor, independent de aportul de capital sau de valoare cotizațiilor, cu excepția cazului fundațiilor care desfășoară activități economice.
- Autonomia de gestiune și independență față de autoritățile publice.
- Organizarea de sine-stătătoare, prin statutul de persoană juridică.
- Independență față de domeniul public, prin calitate de persoane juridice de drept privat.
- Nedistribuirea/distribuirea limitată a profitului.

Tema propusă are scopul de a găsi răspunsuri adecvate la unele dintre probleme cu care se confruntă părinții copiilor care se alimentează prin tub pentru care se propune o colecție de îmbrăcăminte care se va realiza prin diferite metode în continuă perfecționare.

Actualitatea temei investigate are o mare importanță întrucât problema cu care se confruntă zi de zi atât copiii cât și părinții le pot provoca diferite proceduri neplăcute.

Date statistice din Republica Moldova. Copiii cu nevoi speciale au ca cauză principală a dezabilității malformațiile congenitale, tulburările mentale și de comportament. În anul 2018-2019, au fost recunoscuți cu dezabilitate primară 1,2 mii copii, 60,2 % din copii fiind din mediul rural. Fiecare al treilea copil diagnosticat are vârsta 0-2 ani, iar fiecare al patrulea este cu vârsta între 3-6 ani. Motivele predominante ale dezabilității primare rămân a fi malformațiile congenitale, diformările și anomaliile cromozomiale (26,2%), tulburările mentale și de comportament (25,3%) și bolile sistemului nervos (12,3%). Analizând că în mediul rural ponderea copiilor cu grad sever de dezabilitate, în total copii recunoscuți cu dezabilitate, este mai mică comparativ cu mediul urban (33,6% comparativ cu 44,8%).

Figura 1. Configurarea dizabilității primare la copii pe grupe de vârstă, în anul 2018-2019 [51].

Din copii cu dezabilități, în anul 2018 au beneficiat de servicii ale instituțiilor medico-sanitare **12,2 mii copii. La 1000 copii revenind 18 copii cu dezabilități** [51].

Analizând datele statistice pe parcursul anului 2018-2019 am observat că accentul este pus mai mult pe dezabilității cu malformațiile congenitale, tulburările mentale și de comportament și nu este menționat nimic despre copii cu gastrostomă unde putem presupune că acești copii nu sunt înregistrați în sistemul medical. De oarece serviciile fiind costisitoare de îngrijire pe termen lung a gastrostomei și o altă cauză fiind că mai multe familii locuiesc în mediul rural, unii chiar fiind nevoiți să imigreze.

Analizând un articol din România unde s-a făcut o statistică între anii 1985-2014 a unei clinici unde s-au montat aproximativ 4925 de gastrostome cu diferite patologii: fistule esofagiene, accidente vasculare cerebrale, rupturi posttraumatice etc. O parte din aceste patologii au fost permanente iar altă parte temporare.

Din rezultatele a 30 de ani s-a stabilit un protocol de îngrijire imediată și pe termen lung a gastrostomei. Protocolul dat prezintă măsuri specifice de monitorizare a parametrilor vitali, biologici și metabolici [53].

Bibliografie

1. Articol, Maria Gheorghită, Locul industriei ușoare a Moldovei în competiția Globală, CREATIVITATE TEHNOLOGIE MARKETING, al IV-lea simpozion internațional, 2017, Universitatea tehnică a Moldovei, Facultatea Textile și Poligrafie.
2. Articol, Maria Gheorghită, Clusterul – bază pentru creșterea competitivității întreprinderilor din Industria Ușoară, CREATIVITATE TEHNOLOGIE MARKETING CTM 2014, al III-lea simpozion internațional, 2014.
3. Albu Sf., Albu I., Usturoi L. Management Investițional (în construcții). Manual. Chișinău: "Tehnica-UTM", 2016. 316p.
4. Bugaian, L. Și alții, Atreprenoriat. Inițierea afacerii, Chișinău: UTM. 2010.
5. Bugaian, L., Managementul strategic al costurilor. Chișinău: CEP USM. 2007.
6. Bușmachi, E., Gumovschi, A. Prețuri și tarife, curs universitar. Chișinău: ASEM. 2005.
7. Ciornâi, N., Blaj, I. Economia firmei contemporane. Chișinău: Prut Internațional. 2003.
8. Coordonator Druică, E. Statistica pe înțelesul tuturor. București: C. H. Beck. 2011.
9. Cocriș, V., Ișan, V. Economia afacerilor. Iași: Graphix. 1994.
10. Chicu Sv. Abordări moderne în planificarea și dezvoltarea afacerilor în industria textilă. Teză de master. Chișinău.UTM. 2019.100 p.
11. Gherghiță, m., Economia întreprinderii industriale, Chișinău: Ed.Cuvântul ABC. 2011
12. Ghelbet A. Bernaz L. Economia și statistica ramurii. Indicații metodice privind calculația costurilor și determinarea prețului produsului. Chișinău:Tehnica-UTM, 2015.42p.
13. Ghelbet A., Dolinscaia E. Aplicarea analizei pragului de rentabilitate în practica economică. Meridian ingeneresc. Publicație tehnico-științifică și aplicativă. Nr. 1 (56), (pag. 101-107). Chișinău:Tehnica-UTM, 2014
14. Ghelbet A. Procesarea externă- scenariu alternativ în afacerile industriei de încălțăminte. Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Exacte și Economice). Nr. 7 (97), (pag. 124-128) Chișinău: CEP USM, 2016.
15. Gherghiță M. Clusterul - bază pentru creșterea competitivității întreprinderii din industria ușoară. Creativitate. Tehnologie. Marketing. Al III-lea simpozion internațional. UTM. FIU, (pag. 310-315). Chișinău: Bons Office, 2014. 352 p .
16. Ghelbet A. Charecteristics and trend in the development of local footwear industry. Meridian ingineresc. Tehnical and applied scientific publication. Nr.4 (pag. 70-74). Chișinău: Tehical University of Moldova, 2016.
17. Gorobievschi, S., Ciloci, R. Și alții, Organizarea și gestionarea businessului propriu. Chișinău: Tehnica - Info. 2003.
18. International Textiles, 2011, nr. 3 (46), p .4
19. Îmbrăcăminte modernă pentru copii între 5 si 12 ani "autor Popescu Ana"
20. Luca, G.-p., Olariu, N. Elemente de management financiar. Iași: Dosoftei.1994.

21. Legea Republicii Moldova cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Monitorul Oficial Nr. 2/33 din 28.02.1994 (cu revizuirii).
22. Legea cu privire la salarizare nr.847-XV din 14.02.2002.(<http://lex.justice.md/viewdoc.php?action&view=&id=312886&lang=1>)
23. Militaru Gh. Managementul serviciilor. București: CH Beck, 2010.358 p. ISBN 978-973-115-822-8
24. Osterwalder Alexander, Pigneur Yves. Business model generation: un manual pentru vizionări, reformatori și aspiranți. București: Publica, 2017.278 p .ISBN 978-606-722-231-9
25. Pașa, Fl., Pașa, Luminița-Mihaela. Productivitatea, indicator de eficiență a muncii. Iași: Polirom. 2003.
26. Rusu, C., Frunză, V., G., Berinde, D. Analiza și reglarea firmei prin costuri. Iași: Gh. Asachi. 1995.
27. Svetlana Gorobievschi, Antreprenoriatul – aspecte fundamentale manageriale
28. Timotin L. Dezvoltarea metodelor și a formelor de suport pentru activitatea de antreprenoriat în Republica Moldova. Teza de doctorat în economie. Chișinău. UTM. 2017. 155P.
29. Țurcanu, V. Calculația costurilor. Chișinău: ASEM. 2001.
30. Thomas T. Nagle, Jhon E. Hogan.Strategia și tactica stabilirii prețurilor. Unghid pentru creșterea profiturilor.București: Brandbuilders, 2008.464 p.

Sitografie

31. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Afacere> (accesat 12.11.2019)
32. <http://inventica.usm.md/wp-content/uploads/2014/12/ANTREPRENORIAT-Initierea-afacerii.pdf> (accesat 12.11.2019)
33. <http://antreprenoriatsocial.md/index.php?pag=page&id=1181&l=ro> (accesat 12.11.2019)
34. <http://www.sred.ro/ro/ce-este-gastrostoma-percutanat--endoscopic---peg--/a69> (accesat 12.11.2019)
35. <https://specialkids.company> (accesat 12.11.2019)
36. <https://www.littlebirchshop.com> (accesat 12.11.2019)
37. <https://tubiekids.co.uk> (accesat 12.11.2019)
38. <http://www.tummytunnels.com> (accesat 12.11.2019)
39. <https://justlikeyoudolls.com/collections/anatomically-correct-dolls> (accesat 12.11.2019)
40. <https://www.feedingtubeawareness.org/navigating-life/emotional-support/tubie-love-ink/> (accesat 12.11.2019)
41. <https://www.dex-tex.info/clasificarea-fibrelor-chimice-artificiale/caracteristicile-fibrelor-lyocell> (accesat 12.11.2019)
42. <http://ro.ecofortex.com/organic-cotton-fabric/organic-cotton-knits/organic-cotton-fabric-single-or-spandex.html> (accesat 12.11.2019)

43. <https://www.naturstoff.de/shop/en/Fabrics/Linen-Fabrics/Knitted-Linen/900205/c.html>
(accesat 12.11.2019)
44. <http://tkac.ru/tkani/lyocell.html> (accesat 12.11.2019)
45. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghidul_comunicam_eficient_cu_familia_final.pdf
(accesat 12.11.2019)
46. https://www.academia.edu/31846916/CURS_1_INDUSTRIA_TEXTIL%C4%82_IMPORTAN%C5%A2A_ECONOMIC%C4%82_%C5%9E_SOCIAL%C4%82 (accesat 12.11.2019)
47. http://ukrexport.gov.ua/i/imgsupload/file/Light_IndustryAll_pages.pdf (accesat 12.11.2019)
48. <http://www.atrezie-de-esofag.ro/ce-este-gastrostoma-si-cate-tipuri-de-gastrostome-exista-care-e-cea-mai-buna/> (accesat 12.11.2019)
49. <https://spareyourtummy.wordpress.com/others/enteral-nutrition/nasointestinal-tube/>
(accesat 12.11.2019)
50. http://fesmoldova.org/fileadmin/user_upload/2017/publications/Branduri_Internat_Muncitori_Locali_Moldova.pdf (accesat 12.11.2019)
51. <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6379> (accesat 12.11.2019)
52. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 743 din 11.06.2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară.
(<http://lex.justice.md/index.php?action=view&doc&id=296738>) (accesat 12.11.2019)
53. https://rmj.com.ro/articles/2015.4/RMR_Nr-4_2015_Art-9.pdf?fbclid=IwAR1IAHU59gk3nSPkvZO7oYJVScXoGe4TCzIcmqZtQt-VZ_4m6dcWkQjhfSM
(accesat 12.11.2019)
54. <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=345603&lang=1> (accesat 12.11.2019)
55. <https://www.liloo.ro/blog/scurta-istorie-a-body-ului-pentru-copii> (accesat 12.11.2019)
56. <https://www.totuldespremamame.ro/bebelusul-tau/ingrijire/istoria-body-ului-pentru-copii?fbclid=IwAR1bk8GBhaVNPA5TVI8lb1BUmGu9vF1RD21ZCqsDk-HSo2-REtaB-NeW7N4>
(accesat 12.11.2019)
57. <http://www.scritub.com/management/Management-FUNCTIA-DE-PLANIFIC321431216.php>
(accesat 12.11.2019)
58. <http://www.scritub.com/management/FUNCIILE-MANAGERIALE3511986.php> (accesat 12.11.2019)
59. <https://www.plandefacere.ro/cum-sa/cum-sa-scrii-un-plan-de-afacere/ce-sunt-obiectivele-smart/> (accesat 12.11.2019)
60. <https://leaders.ro/newsfeed/obiectivele-smart-sau-cum-sa-faci-lucrurile-sa-mearga/> (accesat 12.11.2019)
61. http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=15435&lang=ro (accesat 12.11.2019)

62. http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/3075/Conf_UTM_2019_II_pg242-245.pdf?sequence=1&isAllowed=y (accesat 12.11.2019)
63. <http://www.rasfoiesc.com/business/economie/comert/INDUSTRIA-TEXTILELOR-SI-A-IMBR17.php> (accesat 12.11.2019)
64. <http://www.rasfoiesc.com/business/economie/INDUSTRIA-USOARA-Industria-tex45.php> (accesat 12.11.2019)
65. <https://ru.scribd.com/doc/49686048/Management-Strategic> (accesat 12.11.2019)
66. <https://likemedia.md/ro/agentie-de-publicitate-online/retele-de-socializare> (accesat 12.11.2019)
67. <https://www.odimm.md/ro/despre/despre-odimm> (accesat 12.11.2019)